

Dit elevråd – tilstandsrapport

Indhold

- 2 Introduktion
- 3 Idéer til undervisningsforløb

I denne lektion skal eleverne dykke ned i, hvordan elevrådet lokalt og nationalt er organiseret, og vurdere elevrådets tilstand på skolen. I grupper af 3-4 personer skal de kortlægge opbygningen og organiseringen af elevrådet på deres skole og på landsplan. Ved hjælp af online værktøjer skal de finde informationer om elevråd og journalistiske metoder til at interviewe relevante personer, der kan give dem konkret indsigt. Elevernes undersøgelse skal afleveres som et digitalt produkt såsom en PowerPoint præsentation, en blog eller lignende.

Lektionen afsluttes med en fælles dialog/diskussion i klassen om elevrådets tilstand og forslag til ændringer, der kan fremme deres egne elevrettigheder og medindflydelse i skoledagen.

Lektionen øver elevernes evne til at ytre sig/tale op i en demokratisk proces. De øver sig i at udtrykke og stå ved egne holdninger, der ikke nødvendigvis stemmer overens med konsensus/den gængse forestilling.

Denne lektion kan laves i sammenhæng med lektionen *Elevernes stemme* i samfundsfag/historie for 8.-10. klasse.

læringsmål

Efter 9. klassetrin

Samfundsfag

Kompetenceområde: Sociale og kulturelle forhold – eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

Socialisering:

Fase 1: Eleven kan redegøre for sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen.

Fase 2: Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse.

Samfundsvidenskabelige metoder:

Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder.

Undersøgelsesmetoder:

Fase 1: Eleven kan identificere, formulere og gennemføre enkle undersøgelser af samfundsmæssige problemstillinger.

Formidling:

Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse / eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling.

Informationssøgning:

Eleven kan finde relevante kilder / Eleven har viden om informationssøgning, herunder med digitale medier.

Introduktion

De unge har stor viden om politik, samfund og demokrati, men har vanskeligt ved at identificere sig med det at deltage politisk og aktivt at engagere sig i konkrete politiske aktiviteter. Når de unge så ind imellem alligevel deltager, er det som regel fordi deres familie inddrager dem, eller fordi de har andre motiver end blot de politiske. Typisk er de unge meget bevidste om, at disse aktiviteter kan rumme personlige udviklingsmuligheder.

Den politiske passivitet skal ifølge forsker Jonas Lieberkind bl.a. findes i, at eleverne ikke oplever at have medindflydelse i tilrettelæggelsen af deres skoledage. Der er ikke tradition i grundskolen for, og eleverne har dermed ikke erfaring med, at have reel politisk indflydelse. De lærer om politik og demokratiske processer, men skolen udgør for så vidt ikke en egentligt demokratisk erfaringskontekst for eleverne. Det er til trods for at de oplever åbenhed i klasserummet, dvs. at der er plads til at vende mange slags politiske emner og lærerne er gode til at se sagerne fra flere sider. Folkeskolen og lærerne er gode til at skabe (sociale) fællesskaber og sætter det højt på dagsorden. Derfor kan eleverne lide at være i klasserummet. Ifølge Lieberkind ser vi i Danmark først de unge mennesker som politisk aktivt handlende efter de har forladt deres ungdomsuddannelse. Det er bl.a. fordi uddannelsen skal gennemføres hurtigt, at de unge ikke har tid til at være politiske aktive og derfor elever i 9. klasse heller ikke opfatter sig som politiske individer: "Vi har altså på den ene side en skole, der åbner for dialog og debat og giver de unge politisk forståelse, og på den anden side en masse unge, der ikke har et politisk projekt, eller i hvert fald ikke har tid til det," udtaler Lieberkind. Sammenlignet med andre elever verden over, er de danske elever væsentlig mere reserverede og tilbageholdende i deres politiske ytringer og handlinger. Det hænger blandt andet sammen med, at de ikke har et egentlig politisk projekt at samles om, en kamp at kæmpe for, men snarere kæmper med at navigere mellem de mange valgmuligheder og krav, som hver dag udfordrer dem. Men det hænger også sammen med, at de politiske projekter, som tidligere har motiveret de unge, ikke længere er mulige. De danske unge deltager meget gerne i f.eks. valghandlinger, men når det kommer til protestaktiviteter eller lignende, som udfordrer eller bryder med tidens normer, er det langt vanskeligere at identificere en politisk vilje hos dem.

Jonas Lieberkind er ph.d og lektor i pædagogisk sociologi ved DPU. Han forsker i medborgerskab og politisk dannelse.

Jonas Lieberkinds tre råd til skolerne

- 1 Find en ny måde at diskutere demokrati: *diskutér i højere grad hvad det vil sige at være dannet politisk og demokratisk og hvordan I som skole forholder jer til det i den pædagogiske praksis.*
- 2 Skru ned for pædagogikken i det politiske: *Lad eleverne diskutere deres holdninger uden at læreren er ordstyrer. Stryg at det handler om at lære at argumentere på den rigtige måde.*
- 3 Step outside: *Tag eleverne med ud til den politiske arena og indret timerne til at diskutere og engagere sig.*

Idéer til undervisningsforløb

<u>Tid:</u>	5-6 lektioner.
<u>Materialer:</u>	Kamera/telefon/diktafon, Computer/iPad til informationssøgning, Online fælles blog, PowerPoint eller anden digital formidlingsplatform (vælges på forhånd).
<u>Fremgangsmåde:</u>	Inddel klassen i grupper af 3-4 personer.

1-2 lektion

1. del – elevrådet på jeres skole

I skal finde ud af følgende:

Strukturen i et elevråd

Hvordan ser strukturen i et elevråd ud? Herunder hvordan ser den ud på jeres egen skole, hvordan er elevrådet repræsenteret i skolebestyrelsen, i beslutningerne på skolen og evt. i lokalpolitik?

Brug online værktøjer til at søge information med. Vær kildekritiske.

Optegn i fællesskab strukturen i en model, som viser elevrådets opbygning, forbindelsen til skolens ledelse og bestyrelse samt evt. deltagelse i lokalpolitikken.

Opbygningen af elevrådet på skolen – den journalistiske vinkel

I jeres model af strukturen i et elevråd skal I nu finde ud af hvilke personer, der er med i elevrådet og skolens ledelse/skolebestyrelse på nuværende tidspunkt.

Hver gruppe får tildelt et til to klassetrin på skolen og skal finde ud af, hvem elevrådsrepræsentanterne er, hvilke mærkesager de har, og hvorfor de er med i elevrådet. Eleverne skal i fællesskab udarbejde en interviewguide med nogle få spørgsmål de kan stille elevrådsmedlemmerne – f.eks. om medlemmernes oplevelse af at have medindflydelse på skolens tilrettelæggelse og hvordan de oplever, at deres elevrettigheder varetages. Vær interesseret og åben. Husk at få billeder af eleverne og evt. af hele elevrådet.

Find også ud af hvilke kerneaktiviteter jeres elevråd har fokus på lige nu, og hvordan det går med at gennemføre dem.

Lav evt. denne øvelse som en hjemmeopgave så eleverne kan opsøge elevrådsrepræsentanterne på andre tidspunkter end i timen.

Produkt: klassens undersøgelse skal formidles og kommunikeres klart ud med tekst og billede i det på forhånd valgte formidlingsmedie.

3-4 lektion

2. del – Organisationen Danske Skoleelever

Hver gruppe skal nu undersøge opbygningen af organisationen Danske Skoleelever.

Grupperne tildeles et af følgende områder at undersøge:

Baggrundsartikler

- Coninck-Smith, Ning de (2019). *Dansk skolehistorie 1970 – 2019 – i hovedtræk*, Skolehistorie.au.dk,
- Glahn, Sara (2018). *Demokrati og indflydelse i skolen*, Skolehistorie.au.dk.
- Vyff, Iben (2014). *Vejen til organisering af de danske skoleelever*, Skolehistorie.au.dk

Materialer

- Astrup, Majken og Rosenbeck, Vera (Tilrettelæggere). (2016). *Elevernes Stemme*, Danmark: AU-library, Emdrup og Danske Skoleelever, Danske Skoleelever. *Skoleelever.dk*
- Lands-Organisationen af Elever (1984). *Håndbog for elevrødder: dit redskab i elevrådsarbejdet*, København: LOE,
- Lindenhoff, Anna og Kestner, Max (Instruktører). (2007). *De smås krig* [Dokumentar], Danmark: Team Productions Aps Klassefilm,

Supplerende litteratur

- Astrup, Majken (2016). *Ny dokumentar om elevdemokrati*, via Folkeskolen.dk,
- Carboni, Maj (2018). "Verdensmestre i viden – men bagud på engagement" i *Skolebørn*, 2018 (1),
- Coninck-Smith, Ning de, Rasmussen, Lisa Rosén og Vyff, Iben (2015). *Da skolen blev alles: Tiden efter 1970*, i serien 'Dansk skolehistorie', bind 5, Aarhus: Aarhus Universitetsforlag, Skolehistorie, AU Library, Emdrup: *Skolehistorie.au.dk*.
- Henriksen, Carsten (2017). "For ung til politik" i *Asterisk: Fællesskaber på spil*, nr. 82, København: DPU,
- Pihlgren, Ann S. (2011). *Sokratisk samtaler i undervisningen*, Frederiksberg: Frydenlund,

Find alle links på www.skolehistorie.au.dk/undervisningsmaterialer.

- Hvem er Danske Skoleelever, deres historie, struktur og vision?
- Danske Skoleelevers Politik: hvad kæmper de for?
- Deres pris, "Elevvenlig kommune", historien og vision for den.
- Danske Skoleelevers indsats, "Elevinddragelse".
- Danske Skoleelevers indsats, "Alle med".
- Danske Skoleelevers indsats, "Elevtelefonen".
- Danske Skoleelevers indsats, "WiFive".

Eleverne skal gøre sig kloge på deres område via et samarbejde i gruppen. Fordel hvem der undersøger hvad.

Produkt: undersøgelsen skal formidles og kommunikeres klart ud i tekst og billede på det valgte formidlingsmedie.

5 lektion*3. del – fremlæggelse og klassedialog*

Nu har eleverne indsamlet og formidlet en masse ny information og er blevet klogere på, hvad skolens elevråd og organisationen Danske Skoleelever arbejder for.

Afhold en fælles dialog/diskussion i klassen om elevrådets tilstand og spørg eleverne hvordan de opfatter deres indflydelse på skoledagen. Diskutér elevrettigheder fra klassens perspektiv, på skolen og nationalt i form af organisationen Danske Skoleelever.

Lad timen være præget af fælles udveksling og individuelle personlige holdninger på baggrund af det I har undersøgt. Understreg overfor eleverne at de ikke skal tænke på at udtale sig korrekt, men stille undrende spørgsmål til det I har undersøgt – her handler det ikke om at svare rigtigt, men om at stille spørgsmål til det undersøgte.

I kan evt. inddrage at føre det som en sokratiske dialog (se undervisningsmaterialet *Sokratisk Dialog* for inspiration)